

Bilag 22.

Oversættelse.

Ambassaderåd W. Thune Andersens indlæg i 4. udvalg den 4. november 1971 om Namibia, områderne under portugisisk administration og Sydrhodesia.

Endnu engang drøfter vi på baggrund af en nærmest uforandret situation problemerne vedrørende de undertrykte områder i det sydlige Afrika. Man har ladet hånt om det internationale samfunds røst, der stærkt går imod den uretfærdighed og de uværdige handlinger, der begås af magthaverne. Der har vel været enkelte lysglimt, men de er for det meste hurtigt døet hen. Og der er vel også sket en vis udvikling men alt for ofte har den ikke betegnet noget virkeligt og væsentligt fremskridt med hensyn til de siddende regerings og regimers grundindstilling. Dette betyder ikke, at vi uden videre skal undlade at påagte en udvikling, der kan indebære et skridt i den rigtige retning. Vi kan dog kun anvende een målestok på de siddende regimers udtalelser og handlinger: udgør de et reelt forsøg på at sikre befolkningerne i de pågældende områder deres umistelige ret til selvbestemmelse? Hidtil har de ikke bestået denne prøve.

Med vedtagelsen af obligatoriske sanktioner med Sydrhodesia bragte sikkerhedsrådet for første gang bestemmelserne i pagtens kapitel 7 i anvendelse. Da Danmark sidst havde sæde i sikkerhedsrådet deltog vi aktivt i udarbejdelsen af systemet for økonomiske sanktioner. Vi må med stor beklagelse konstatere, at sanktionerne endnu ikke har haft den tilsigtede virkning. Herfor bærer Sydafrika og Portugal et tungt ansvar. Vi opfordrer disse to landes regeringer til at overholde deres forpligtelser i henhold til pagten og efterleve de sanktionsbestemmelser, som sikkerhedsrådet har vedtaget.

Det udvalg, som sikkerhedsrådet har nedsat i henhold til resolution 253 (1968) har en vanskelig opgave. Vi vil gerne understrege, at der stadig er behov for dette udvalg, og at det påhviler alle medlemslandene at sam-

arbejde fuldt ud med udvalget, ikke mindst i tilfælde hvor brud på sanktionerne begås af deres egne statsborgere. Der tales her og der om at ophæve sanktionerne. Vi advarer imod et sådant skridt. Bag disse fredelige bestræbelser står et enstemmigt sikkerhedsråd og således FN's samlede vilje, og en ubetimelig og uberettiget opgivelse deraf ville betyde en beklagelig mangel på målbevidsthed og vilje. Sanktionssystemet er, rent bortset fra de direkte og ikke ubetydelige resultater, det har frembragt, blevet et symbol på verdenssamfundets faste beslutning om at bringe Smith-regimets undertrykkelsespolitik til ophør og isolere dette regime fra verdenssamfundet.

Der knytter sig stor interesse til de forhandlinger, der er i gang mellem den britiske regering og repræsentanter for regimet i Salisbury.

Vi har bemærket os, at Storbritannien har til hensigt at fastholde de fem principper, således at en løsning vil blive baseret paa disse, herunder princippet om, at ethvert grundlag for uafhængighed må være akceptabelt for befolkningen i Rhodesia som helhed. Den danske regerings holdning til spørgsmålet om en løsning ad forhandlingens vej vil afhænge af forhandlingereresultatets indhold og især af, om det vil tjene til at hidføre en endelig løsning hvilende på selvbestemmelse, flertalsstyre og racelighed.

Der har hidtil været meget lidt, der har kunnet bestyrke håbet om, at den regering, der for tre år siden kom til magten i Portugal, vil tage grundlaget for sin kolonipolitik op til fornyet overvejelse. Den portugisiske regerings holdning over for Angola, Mozambique, og Guinea (Bissau) er stadig i komplet modstrid mod den opfattelse, der deles af hele FN's medlemskreds, at disse kolonier